

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: MED HØJ HORISONT

Citation: Drachmann, Holger: "MED HØJ HORISONT", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 391. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann01-shoot-workid95040/facsimile.pdf>
(tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

Er det en Kirke her? staar jeg blandt døde? —
 Jeg synes høre Skridt fra disse Haller,
 Hvor ingen levende sin Fod har sat.

Jeg lytter. Stemmer lyde mig i Møde;
 Jeg spørger bævende. Og Svaret gjælder:
 Du lever jo; tænk ej paa os; tag fat!

MED HØJ HORISONT

Saa tog da den jublende Dag Reisauss
 Med alle de glade Svende;
 Den muntre Time, det friske Minut,
 Hele den frejdige Kæde blev brudt,
 Og det før min Sang var til Ende;
 Jeg havde beredt dog en Afskedsmaus,
 Sat alting saa dejligt i Scene. —
 Men nu er det bleven forside,
 Jeg sidder saa ganske alene
 Og alt er saa underligt stille.

Jeg føler, som var jeg en Antikvitæt,
 En Rest af en svunden Verden. —
 Det er en besynderlig Følelse, den:
 At tro med sig selv, at man gaar igen
 Og spørger ... ak Spøgen, hvor er den? —
 I Godtfolk! har ingen min Munterhed set?
 Den kom mig saa brat af Hænde;
 Nu sidder jeg her ved Skrænten
 Og grubler forgæves paa denne
 Gaade med Eller og Enten.

Dybt nede paa Stranden gaar Havet til Ro,
 Men Bølgerne røber dets Drømme;
 Det drømmer et Sagn om et kostligt Klenod,
 Som kastedes bort i den dybe Flod,
 Og svandt med de rindende Strømme. —
 Her oppe ved Skrænten er Ensomheds Ro,
 Stilhed til Efttranke.
 Over Fjernet vidtstrakte Slette
 Gaar Blikket foruden Skranke; —
 Mon her jeg kan Gaaden gætte?

Ked af at lyse for Menneskets Færd,
 Udbrændt i Hjernen af al denne Gløden
 Synker nu Solen saa træt og mat
 Som en Menneskesjæl i Døden.
 Hvor mange var vel den Lykke værd
 Af Solens Smil at beskinnes?
 Hvor mangen fik vel af Livet lært
 At blive ved, hvad der en Gang var ham kært? —
 Taller vil snart kunne findes.

Og synker Du nu, Du Sol saa træt,
 Ked af din frugtesløs daglige Gerning,
 Saa husk dog, at Mennesket raader ej selv
 Over Skæbnens rullende Tærning.
 Livet er ikke saa regelret
 Som adskillige Folk vil vide,
 Lykken er lagt paa et Spillebræt,
 Tærningen viser sin sorte Plet,
 Kastet er : le eller lide.

Det bærer forbi mig med Bølgernes Brusen ;
 Længst er Dagen svunden,
 Det bryder mod Brinken med Søvindens Susen :
 Nu kommer Natten, Gengangerstunden,
 Nu skal der spørges, har Svar Du rede?
 Søger Du mig, da skal Du ej lede!
 Her skal jeg tage en mandig Dyst
 Med Nattens Syner ved Havets Kyst!

Dagen var solklar, Fuglene sang
 Fra Skoven, fra Marken, oppe og nede :
 Stands nu din ensomme, vejløse Gang,
 Søg dig som vi en Røde!
 Dagen var smykket med Krans og Flag,
 Jublende toned det festlige Lag,
 Søg Ro, søg Ro
 I Redens Bo! —
 Dagen er omme, Sangen er endt,
 Fuglen er fløjet af Reden.

Kendte Du den, hvorm Fuglen sang?
 Det sitrende Øjelaag søger mod hende;
 Brystet i Dønning, og rejst en Gang
 Maa Spørgsmaalet frem sig finde.
 Lagde hun ikke sin Haand i hans?
 Gik de ej frem i den frejdige Dans?
 Spil, Spillemand! spil!
 Det gaa som jeg vil! —
 Dansen er omme, Spillet er endt;
 Men Genlyden bliver ved Skrænten.

Ja Genlyden bliver fra Festens Tid;
 Den lægger sig hos mig og nynner sin Vise
 Og dækker som Ven af yderste Flid,
 Hvad Vennen maatte forlise.
 Venlige Toner fra Glædens Dag,
 Varige Lyde fra Festens Lag:
 Kibing, Genlydsklang!
 Løft dig i Sang!
 Dagen og Dansen og Spillet er endt.
 Nu faar vi synge for Resten.

Nu faar vi synge, som ingen Tid
 Vi sang, af yderste Magt og Formue,
 Skabe os Værker af Kunst og Flid,
 Som Gengæld for Solens Lue;
 Døde hun ogsaa som Sangerens Viv:
Hér skal hun leve sit andet Liv.
 Bryd Fremtid frem,
 Byg hendes Hjem!
 Nærheden fjerner; i Fjernets Glans
 Straaler hun for os paa Skrænten.

Som ingen har Ord
 For Nattens Skønhed,
 Hvad enten den straalet
 Stjernefunklende
 Eller den hviler
 Tyst som Barnet
 Bag Vuggefangets
 Sænkede Forhæng;

Som ingen har Toner
 For Maaneglimrets
 Hvisken med Strømmens
 Sitrende Vover,
 Eller for hine
 Suk, der iler
 Aandeaftige
 Dagen forud —:

Saa nævner ingen	Og den, som elsked
I Ord eller Toner	Saa højt en Kvinde,
Hine Tider,	At Sjøien hastigt
Hvor Kvindeøjet	Svang sig mod Grænsen
Rummed en Verden	Og Menneskemaalet
Af Nattens Skønhed	Overskredes, —
Ud over Maalet,	Han finder sig snart
Menneskegrænsen.	Som Betler ved Døren.

Men den, der suger	Dog, har han, skønt Betler,
Som Sivet Maanens	Den stoltes Styrke,
Hvisken med Strømmen	Saa rejser han sig
Og drikker som Luften	Med Ryk fra Døren,
Nattesukket: —	Skærer af Kaabens
For ham er den kommende	Pjalter en Kiittel
Dag en Lidelse,	Og drager standhaftig
Solen en Bøddel.	Resten af Vejen.

Det var, som stirred et Øjepar
 Imod mig fra Natten der ude:
 Hvi glemte Du mig?
 Hvi tog Du en Vej,
 Som førte saa langt, saa langt i det fjerne? —
 Jeg skærmer mit Øje, jeg søger at værne
 Min Sjæl for Synet, der ude jeg saa.
 Og Synet forsvinder og Bølgerne slaa
 Og Aftenens Vinde tude.

Jeg gav mig rivende Strømme i Vold,
 De førte mig med sig saa vide;
 Jeg kløved med Lyst,
 Med fremskudt Bryst,
 Med jublende Hjerter de raske Bølger.
 Men Mattelse oven paa Svømningen følger.
 Nu drager Svømmeren tungt sit Veir;
 Da dages det for ham med Gensynsskær; —
 Saa skulde det gjort i Tide.

Det løfter, letter, det hæver sig op,
 Det vider sig ud til et Billed.
 Det stirrer og mer,
 Fortroligt det ser
 Med venlige Blikke paa ham, som strider ;
 Fra Mørket der ude det lydøst glider,
 Det svæver hid over med Aandepust, —
 Og alle de Bølger, som før har brust,
 De tier, da Vindene stilled.

Det glatter Panden med varsom Haand,
 Det hvisker mig i mit Øre :
 Jeg bringer dig Mod,
 Jeg saa og forstod :
 Det maatte saa være, det blev ikke andet ;
 Vi kæmped paa Strømmen, men nu er vi landet,
 Og drager vi ogsaa en modsat Vej :
 Der er dog en Streng mellem dig og mig.
 Stem Strengen, og jeg skal høre !

Ja, jeg skal stemme den klingende Streng,
 Og Sangbundens Ekko skal svare ;
 Ikke i Flæng
 Paa maa og faa
 Skal Lydbølgen fødes og komme og gaa
 Som en pludselig, planløs Fanfare.
 Ingen Kaprice, som danser ad Strengene ,
 Intet Tamtambulder, Nerverne sprængende,
 Ordnet og bundet Musiken skal staa
 Som et Minde om det, der maatte forgaa,
 Som et stolt Monument imod Himlens Blaa
 Over det, som skal evigt vare.

Ja, jeg skal tage hint Pust fra din Mund
 Og lukke det ind i min Lyre ;
 Dybt fra dens Bund
 Naturens Røst
 Skal bævende bryde sin Vej fra mit Bryst
 Og melodisk mod Maalet styre.
 Maalet er sat, hvor Vejene skilles,
 Højt her for alle paa Skrønten det stilles,

Her skal det brænde som Bavnen i Høst,
 Som et blinkende Blus fra den øde Kyst
 Og sende de vildsomme Sømænd sin Trøst,
 Som paa søndrede Snekker tog Hyre.

Men før jeg skilles fra det Syn,
 Jeg saa i Nattens Stunder,
 Jeg tegner i Tankerne hen et Bryn
 Og under det Øjets ulmende Lyn
 Og Kinden, som blødt sig runder.

Jeg reiter paa Øjet; jeg gør dets Laag
 Til hendes, og ingen andens;
 Kinden mæjler jeg fast og klog,
 Lidt mere Varme i Brynets Sprog
 Og lidt mere Kulde i Pandens.

Jeg lader den barnlige Linies Løb
 Slynge sig sammen med Kvindens;
 Blomsten, som dukked sig bly i sit Svøb,
 Villien, som trodsed og aldrig gav Køb:
 Det Sprog er Brynets og Kindens.

Saa lader jeg Farvens melodiske Spil
 Hen over Munden sig vugge,
 Jeg lader Læberne staa, som de vil,
 Halvt til et Smil og halvt lukket til
 Over Brystets urolige Sukke.

Saa staar der et Billed, Jeg hviler en Stund,
 Jeg sammenligner og maaler;
 Der findes paa hele Jordens Rund
 Et eneste Billed, et eneste kun,
 Som at lignes med dette taaler. —

Et Billed, blegt, med et sælsomt Træk
 Om de store, spørgende Øjne,
 Som jager det overfladiske væk,
 Som vender sig bort med Angst og Skræk
 Fra de hule, moderne Løgne.

Et Billed, lyst imod Nattens Grund;
 Et Tegn, som om Tiderne minder,
 Da Menneskets Færden var sand og sund,
 Da Jorden vaagned som Barnet af Blund,
 Der griber mod Solen, som skinner. —

Jeg undres over, hvad selv jeg ser;
 Et Blik jeg paa Billedet fæster,
 Nej, her er intet at rette mer,
 Ydmyg jeg føler, at Værket, jeg ser,
 Er større end Værkets Mester.

Saa flyv da frejdig fra Skrænten ud
 I, mine dæmpede Sange!
 Jer Herre og Mester han bærer sit Skrud
 Baaede paa Ret og paa Vrange;
 Flyv kun, vær ikke bange!
 De Godtfolk, I nu skal færdes iblandt,
 De kendte dog ogsaa, mens Tiderne randt,
 Til Stænk og til Støv paa Kjolen.
 Hist blødt Regnen, her brændte Solen,
 Saa gjorde Skrædderen Ret til Vrang; —
 Men at være sin Kappe og være sin Sang
 Bekendt som den er: det er ærlig Trang.

Fortæl dem alle, hvorhen I gaar,
 I, mine dæmpede Toner!
 At Lykken at synge med ensomme Kaar
 Ja selv med Forladthed forsoner;
 Flyv kun, I dæmpede Toner!
 Og spørger Jer nogen saa superklog,
 Hvorfor I da netop vil dæmpe Jert Sprog
 Naar Lykken dog ligger i Sangen,
 Saa svar ham ikke, men peg paa Vrangent
 Kender han Livet, han vil Jer forstaa. —
 Og at synge for alle og fattes af faa,
 Det er netop Lykken, som Sangen kan naa.

Flyv ud fra Skrænten, forlad mig nu,
 I dæmpede Melodier!
 Jeg bliver; der ligger en Kraft i min Hu,
 Som for Ensomheden befrier.

Jeg lytter, indtil I tier.
Fra Skrænten jeg bort gennem Rummet ser,
Og hører jeg ikke Jert Vingeslag mer,
Nuvel, her er Toner tilbage ;
Stærkere Toner for strengere Dage ;
Rust dig min Sang til den kommende Dont : —
Kan man strække sig baade i Flanke og Front,
Har man Udsigten fri, har man *høj Horisont*.
